

Số: 96 /GDĐT

Bình Thạnh, ngày 22 tháng 4 năm 2020

V/v hướng dẫn thực hiện giáo dục kỹ
năng sống, hoạt động giáo dục ngoài
giờ chính khóa

Kính gửi: Hiệu trưởng các trường Mầm non, Tiểu học, THCS.

Thực hiện Thông tư số 04/2014/TT-BGDĐT ngày 28 tháng 02 năm 2014 của Bộ Giáo dục và Đào tạo quy định về quản lý hoạt động giáo dục kỹ năng sống và hoạt động giáo dục ngoài giờ chính khóa; công văn số 463/BGD&ĐT-GDĐT ngày 28 tháng 01 năm 2015 của Bộ Giáo dục và Đào tạo về Hướng dẫn triển khai thực hiện giáo dục kỹ năng sống tại các cơ sở GDMN, GDPT và GDTX;

Thực hiện Thông tư số 17/2012/TT-BGDĐT ngày 16 tháng 5 năm 2012 của Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành Quy định về dạy thêm, học thêm và Quyết định số 2499/QĐ/BGDĐT ngày 26 tháng 8 năm 2019 về việc công bố hết hiệu lực các Điều 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13 và 14 của Thông tư số 17/2012/TT-BGDĐT;

Thực hiện văn bản của Sở Giáo dục và Đào tạo tại công văn số 1542/GDĐT-TC ngày 15 tháng 5 năm 2015 về Hướng dẫn triển khai thực hiện hoạt động giáo dục kỹ năng sống, hoạt động giáo dục ngoài giờ chính khóa tại các cơ sở giáo dục trực thuộc; công văn số 2896/GDĐT-CTTT ngày 9 tháng 8 năm 2017 về triển khai công tác giáo dục kỹ năng sống trong các cơ sở giáo dục; công văn số 2152/GDĐT-CTTT ngày 22 tháng 6 năm 2018 về tiếp tục nâng cao chất lượng hoạt động giáo dục kỹ năng sống trong trường học; công văn số 2848/GDĐT-TrH ngày 16 tháng 08 năm 2019 về việc hướng dẫn thực hiện chương trình dạy học 2 buổi/ngày tại các trường THCS, THPT trên địa bàn thành phố Hồ Chí Minh từ năm học 2019 - 2020;

Thực hiện công văn số 2227/UBND ngày 23/12/2015 của UBND quận Bình Thạnh về triển khai thực hiện giáo dục kỹ năng sống, hoạt động giáo dục ngoài giờ chính khóa;

Để triển khai hoạt động giáo dục kỹ năng sống và hoạt động giáo dục ngoài giờ chính khóa theo đúng các quy định của Bộ, Sở Giáo dục và Đào tạo, đồng thời phù hợp với đặc điểm, tình hình thực tế của quận,

Phòng Giáo dục và Đào tạo hướng dẫn các cơ sở giáo dục tổ chức hoạt động giáo dục kỹ năng sống (KNS), hoạt động giáo dục ngoài giờ chính khóa cụ thể như sau:

I. NỘI DUNG GIÁO DỤC KỸ NĂNG SỐNG VÀ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC NGOÀI GIỜ CHÍNH KHÓA

Giáo dục cho học sinh những kỹ năng cơ bản, cần thiết, hướng tới hình thành những thói quen tốt giúp học sinh thành công, đảm bảo vừa phù hợp với

thực tiễn và thuần phong mỹ tục Việt Nam vừa hội nhập quốc tế trong giai đoạn công nghiệp hoá đất nước. Nội dung giáo dục kỹ năng sống phải phù hợp với từng lứa tuổi và tiếp tục được rèn luyện theo mức độ tăng dần.

1. Đối với trẻ mầm non

a) Hoạt động giáo dục kỹ năng sống

Thực hiện giáo dục kỹ năng sống theo văn bản hợp nhất Thông tư số 01/VBHN-BGDĐT ngày 24 tháng 1 năm 2017 ban hành Chương trình Giáo dục mầm non.

Đối với trẻ nhà trẻ:

- Tập một số thói quen vệ sinh tốt: rửa tay trước khi ăn, sau khi đi vệ sinh. Biết “gọi” cô khi bị ướt, bị bẩn.

- Luyện một số thói quen tốt trong sinh hoạt: Tập tự phục vụ: xúc cơm, uống nước; mặc quần áo, đi dép, đi vệ sinh, cởi quần áo khi bị bẩn, bị ướt; uống nước sau khi ăn; vứt rác; đi vệ sinh đúng nơi quy định. Biết nói với người lớn khi có nhu cầu ăn, ngủ, vệ sinh. Tập một số thao tác đơn giản trong rửa tay, lau mặt. Nhận biết một số vật dụng nguy hiểm, những nơi nguy hiểm không được phép sờ vào hoặc đến gần. Nhận biết một số hành động nguy hiểm và phòng tránh.

- Thực hiện một số hành vi văn hóa và giao tiếp: chào tạm biệt, cảm ơn, nói từ “ạ”, “vâng ạ”; chơi cạnh bạn, không cầu bạn. Thực hiện một số quy định đơn giản trong sinh hoạt ở nhóm, lớp: xếp hàng chờ đến lượt, để đồ chơi vào nơi qui định.

Đối với trẻ mẫu giáo:

- Tập luyện kỹ năng: đánh răng, lau mặt, rửa tay bằng xà phòng. Đi vệ sinh đúng nơi quy định, sử dụng đồ dùng vệ sinh đúng cách. Tập luyện một số thói quen tốt về giữ gìn sức khỏe.

- Tập tự phục vụ: xúc cơm, uống nước; mặc quần áo, đi dép, đi vệ sinh, cởi quần áo khi bị bẩn, bị ướt; uống nước sau khi ăn; vứt rác đúng nơi quy định. Nhận biết và phòng tránh những hành động nguy hiểm, những nơi không an toàn, những vật dụng nguy hiểm đến tính mạng. Nhận biết một số trường hợp khẩn cấp và gọi người giúp đỡ. Làm quen với một số ký hiệu thông thường trong cuộc sống (nhà vệ sinh, lối ra, nơi nguy hiểm, biển báo giao thông: đường cho người đi bộ,...)

- Thực hiện công việc được giao (trực nhật, xếp dọn đồ chơi...). Chủ động và độc lập trong một số hoạt động. Mạnh dạn, tự tin bày tỏ ý kiến.

- Lắng nghe ý kiến của người khác, sử dụng lời nói và cử chỉ lễ phép. Chờ đến lượt, hợp tác. Quan tâm, chia sẻ, giúp đỡ bạn. Phân biệt nhận xét và tỏ thái độ với hành vi “đúng”-“sai”, “tốt” - “xấu”.

- Tiết kiệm nước. Giữ gìn vệ sinh môi trường.

- Có ý thức tự bảo vệ bản thân, phòng tránh xâm hại.

b) Hoạt động giáo dục ngoài giờ chính khóa:

- Giúp trẻ nhận thức về bản thân: sự tự tin, tự lực, thực hiện những nguyên tắc an toàn thông thường, biết làm một số việc đơn giản; hình thành và phát triển các kỹ năng xã hội cần thiết: thể hiện tình cảm, sự chia sẻ, hợp tác, kiên trì, vượt khó; hình thành một số kỹ năng ứng xử phù hợp với gia đình, bạn bè, cộng đồng và môi trường.

- Có thể tổ chức một số hoạt động ngoài nhà trường: tham quan thảo luận, cắm trại, đi nhà sách, siêu thị, xem múa rối, ...

- Hạn chế trẻ nhà trẻ, mẫu giáo 3 tuổi đi tham quan bên ngoài nhà trường. Bảo đảm tuyệt đối an toàn khi cho trẻ tham gia các hoạt động tham quan.

2. Đối với học sinh tiểu học

a) Hoạt động giáo dục kỹ năng sống

- Các đơn vị chủ động xây dựng kế hoạch giáo dục kỹ năng sống, thiết kế nội dung, chương trình phù hợp với thực tiễn nhà trường và đưa vào kế hoạch năm học. Dạy lồng ghép vào các giờ dạy theo Chương trình giáo dục Tiểu học đã được Bộ GD&ĐT ban hành. Ngoài ra, giáo viên thực hiện giáo dục kỹ năng sống cho học sinh qua các tình huống phát sinh trong quá trình dạy học; căn cứ Chương trình Giáo dục Tiểu học để lựa chọn để lựa chọn nội dung, xây dựng chương trình giáo dục kỹ năng sống sao cho linh hoạt, nhẹ nhàng, phù hợp với từng hoạt động, từng tình huống cụ thể.

- Việc phối hợp giảng dạy kỹ năng sống giữa trường học với các công ty, trung tâm hiện nay cần đảm bảo một số quy định: đối với các công ty, trung tâm dạy kỹ năng sống phải có giấy phép hoạt động do Sở Giáo dục và Đào tạo cấp, đội ngũ giáo viên phải có chuyên môn về kỹ năng sống, có nghiệp vụ sư phạm phù hợp được Sở Giáo dục và Đào tạo thẩm định, giáo án giảng dạy phải đảm bảo nội dung phù hợp với lứa tuổi học sinh.

- Cần tập trung rèn các nhóm phẩm chất, năng lực đã quy định tại Thông tư số 30/2014/TT-BGDĐT ngày 28 tháng 8 năm 2014 và Thông tư số 22/2016/TT-BGDĐT ngày 22 tháng 9 năm 2016 ban hành Quy định đánh giá học sinh tiểu học bao gồm:

+ Năng lực: tự phục vụ, tự quản; hợp tác; tự học và giải quyết vấn đề;

+ Phẩm chất: chăm học, chăm làm; tự tin, trách nhiệm; trung thực, kỉ luật; đoàn kết, yêu thương.

b) Hoạt động giáo dục ngoài giờ chính khóa

- Các môn nghệ thuật, thể dục thể thao, giáo dục kỹ năng sống, dạy học ngoại ngữ, tin học thực hiện theo quy định về tổ chức dạy thêm, học thêm trong nhà trường đã quy định tại Thông tư số 17/2012/TT-BGDĐT ngày 16 tháng 5 năm 2012 ban hành Quy định về dạy thêm, học thêm.

- Đối với các trường tổ chức dạy học 2 buổi/ngày, ngoài việc dạy tích hợp, lồng ghép giáo dục KNS vào các môn học và hoạt động giáo dục, có thể tổ chức hoạt động giáo dục ngoài giờ chính khóa vào các ngày thứ 7 trong tuần.

- Đối với các trường tổ chức dạy học 1 buổi /ngày, ngoài việc dạy tích hợp, lồng ghép giáo dục KNS vào các môn học và hoạt động giáo dục, tùy theo điều kiện của trường, có thể tổ chức hoạt động giáo dục ngoài giờ chính khóa vào buổi thứ hai trong ngày hoặc các ngày thứ 7 trong tuần.

- Thời lượng tổ chức hoạt động giáo dục ngoài giờ chính khóa phải đảm bảo phù hợp với đặc điểm tâm, sinh lý, mức độ nhận thức của từng độ tuổi học sinh.

- Hoạt động giáo dục ngoài giờ chính khóa phải đảm bảo tổ chức trên tinh thần tự nguyện của học sinh và cha mẹ học sinh.

3. Đối với học sinh THCS

a) Hoạt động giáo dục kỹ năng sống

- Tiếp tục rèn luyện những kỹ năng đã được học ở tiểu học, tập trung giáo dục những KNS cốt lõi, có ý nghĩa thiết thực cho người học như: kỹ năng ra quyết định và giải quyết vấn đề, kỹ năng tư duy phản biện và sáng tạo, kỹ năng giao tiếp và hợp tác, kỹ năng tự nhận thức và cảm thông, kỹ năng quản lý cảm xúc và đương đầu với áp lực, kỹ năng tự học.

- Trong tổ chức hoạt động giáo dục kỹ năng sống đối với cấp trung học cơ sở cần chú trọng rèn luyện thêm: kỹ năng giao tiếp - hòa nhập cuộc sống; kỹ năng thuyết trình; kỹ năng trong học tập, lao động, vui chơi, giải trí; kỹ năng ứng phó với các tình huống xảy ra trong lao động, học tập và sinh hoạt; kỹ năng sống cho trẻ vị thành niên; kỹ năng tư duy độc lập, sáng tạo trong học tập và lao động; kỹ năng tư vấn cá nhân về lựa chọn nghề nghiệp...

b) Hoạt động giáo dục ngoài giờ chính khóa

- Bao gồm các hoạt động góp phần phát triển năng lực học sinh như: hoạt động nghiên cứu khoa học; thí nghiệm - thực hành; văn hóa - văn nghệ, thể dục - thể thao; phòng chống tệ nạn xã hội; giáo dục giới tính, giáo dục pháp luật; giáo dục hướng nghiệp; các hoạt động vui chơi, tham quan, du lịch, sử dụng ngoại ngữ và các hội thi năng khiếu, các hoạt động giao lưu văn hóa, giáo dục môi trường, hoạt động xã hội từ thiện, các hoạt động mang đậm nét văn hóa dân tộc, các hoạt động cổ truyền của địa phương, của quốc gia dân tộc... trên cơ sở tự nguyện của phụ huynh và học sinh, phù hợp với đặc điểm tâm sinh lý và nội dung học tập của học sinh trung học nhằm thúc đẩy học sinh hứng thú học tập, rèn luyện kỹ năng sống, bổ sung hiểu biết về các giá trị văn hóa truyền thống dân tộc và tinh hoa văn hóa thế giới.

- Ưu tiên các hoạt động giáo dục ngoài giờ chính khóa mang tính rèn luyện đức trí thể mỹ cho học sinh, các hoạt động trải nghiệm, sáng tạo.

II. ĐIỀU KIỆN HOẠT ĐỘNG

1. Về cơ sở vật chất: Có phòng học, phòng chức năng có đủ ánh sáng, đảm bảo các yêu cầu về vệ sinh trường học theo quy định. Thiết bị dạy học phải bảo đảm an toàn, phù hợp với nội dung dạy học, hoạt động và tâm lý lứa tuổi người học.

2. Về giáo viên, báo cáo viên, huấn luyện viên: Có đủ điều kiện về sức khỏe. Có phẩm chất đạo đức tốt; không trong thời gian bị kỷ luật từ cảnh cáo trở lên, không bị truy cứu trách nhiệm hình sự. Có chứng chỉ nghiệp vụ sư phạm; am hiểu các lĩnh vực kỹ năng sống hoặc hoạt động giáo dục có liên quan.

3. Về giáo trình, tài liệu: Có đủ giáo trình, tài liệu do Bộ, Sở Giáo dục và Đào tạo ban hành hoặc phê duyệt. Nếu giáo trình, tài liệu tự lựa chọn hoặc tự xây dựng thì phải được cơ quan có thẩm quyền cấp phép hoạt động hoặc cơ quan xác nhận đăng ký hoạt động theo quy định tại Điều 7, Điều 8 của Quy định Ban hành kèm theo Thông tư số 04/2014/TT-BGDĐT ngày 28 tháng 02 năm 2014 của Bộ Giáo dục và Đào tạo về việc Quản lý hoạt động giáo dục kỹ năng sống và hoạt động giáo dục ngoài giờ chính khóa chấp thuận; đảm bảo yêu cầu, có nội dung phù hợp với thuần phong mỹ tục Việt Nam, không trái với các quy định của pháp luật.

4. Về quản lý tài chính đối với hoạt động giáo dục kỹ năng sống và hoạt động giáo dục ngoài giờ chính khóa

- Mức thu hoạt động giáo dục kỹ năng sống và hoạt động giáo dục ngoài giờ chính khóa được xây dựng theo nguyên tắc lấy thu bù chi; do thỏa thuận giữa cha mẹ học sinh hoặc người học với nhà trường, đơn vị tổ chức hoạt động giáo dục kỹ năng sống và hoạt động giáo dục ngoài giờ chính khóa.

- Cơ sở giáo dục, đơn vị phải báo cáo dự toán thu, chi, mức học phí với cơ quan có thẩm quyền cấp phép, cơ quan xác nhận đăng ký hoạt động để phục vụ công tác kiểm tra, giám sát thường xuyên.

- Mức thu học phí phải được thông báo cho người học trước khi tổ chức hoạt động.

- Chi trả cho chi phí tổ chức hoạt động, công việc có liên quan trực tiếp, bao gồm: thù lao cho giáo viên giảng dạy, báo cáo viên trực tiếp; công tác quản lý; tiền điện nước, sửa chữa cơ sở vật chất và chi thường xuyên khác.

- Cơ sở giáo dục tổ chức thu, chi và công khai thanh quyết toán, quản lý tài chính theo quy định hiện hành. Giáo viên giảng dạy hoạt động giáo dục kỹ năng sống và hoạt động giáo dục ngoài giờ chính khóa không trực tiếp thu, chi tiền.

- Cơ sở giáo dục, đơn vị có trách nhiệm thực hiện 3 công khai theo quy định hiện hành; tổ chức hoạt động kế toán theo đúng quy định của Luật Kế toán; thực hiện nghĩa vụ với ngân sách nhà nước theo quy định của pháp luật (theo Điều 16 của Thông tư số 04/2014/TT-BGDĐT ngày 28 tháng 02 năm 2014).

5. Về thủ tục tổ chức hoạt động giáo dục kỹ năng sống, hoạt động ngoài giờ chính khóa

- Kế hoạch tổ chức hoạt động giáo dục KNS và giáo dục ngoài giờ chính khóa phải được xây dựng từ đầu năm học và được Phòng Giáo dục và Đào tạo phê duyệt.

- Hồ sơ hợp đồng 2 bên, danh sách, lý lịch trích ngang kèm theo các minh chứng hợp lệ về đội ngũ giáo viên, huấn luyện viên, báo cáo viên (ghi rõ họ tên, trình độ học vấn, chức vụ, nghề nghiệp, năng lực sư phạm và am hiểu các lĩnh vực kỹ năng sống hoặc hoạt động giáo dục có liên quan) tham gia tổ chức và thực hiện các hoạt động giáo dục kỹ năng sống và hoạt động giáo dục ngoài giờ chính khóa;

- Các giáo trình, tài liệu giảng dạy, huấn luyện.

- Hồ sơ pháp lý của đối tác được cấp phép hoạt động giáo dục kỹ năng sống, hoạt động ngoài giờ lên lớp theo quy định.

III. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Trách nhiệm của Phòng Giáo dục và Đào tạo

a. Xác nhận đăng ký hoạt động giáo dục kỹ năng sống và hoạt động giáo dục ngoài giờ chính khóa theo quy định.

b. Chịu trách nhiệm trước Ủy ban nhân dân quận về quản lý hoạt động giáo dục kỹ năng sống và hoạt động giáo dục ngoài giờ chính khóa của các cơ sở giáo dục trên địa bàn.

c. Chủ trì, phối hợp với các đơn vị liên quan tổ chức kiểm tra, thanh tra, xử lý vi phạm theo thẩm quyền hoặc đề nghị cơ quan có thẩm quyền xử lý vi phạm.

d. Tổng hợp kết quả, báo cáo Ủy ban nhân dân quận và Sở Giáo dục và Đào tạo khi kết thúc năm học hoặc theo yêu cầu đột xuất.

2. Trách nhiệm của các cơ sở giáo dục

a. Bảo đảm chất lượng giáo dục kỹ năng sống và hoạt động giáo dục ngoài giờ chính khóa.

b. Khi tổ chức các hoạt động phải đảm bảo an toàn về tính mạng và các quyền lợi hợp pháp về vật chất, tinh thần cho người học, người dạy; đồng thời phải chịu trách nhiệm bảo đảm quyền lợi tham gia bảo hiểm rủi ro cho người học.

c. Quản lý, lưu giữ hồ sơ, bao gồm: hồ sơ đăng ký; danh sách người dạy; danh sách người học; kế hoạch, tài liệu; hồ sơ tài chính theo quy định hiện hành.

d. Khi các cơ sở giáo dục liên kết với các đơn vị để tổ chức hoạt động giáo dục kỹ năng sống và hoạt động giáo dục ngoài giờ chính khóa phải có hợp đồng giữa hai bên. Hợp đồng phải quy định rõ về nội dung dạy học, kinh phí, đội ngũ giáo viên, huấn luyện viên, địa điểm tổ chức và trách nhiệm của mỗi bên. Sau khi ký kết hợp đồng phải báo cáo với cơ quan quản lý trực tiếp.

đ. Thông tin rộng rãi đến cha mẹ học sinh ý nghĩa và lợi ích của việc tạo điều kiện cho con em tham gia các hoạt động giáo dục kỹ năng sống.

e. Phối hợp với các đơn vị có chức năng tổ chức hoạt động giáo dục kỹ năng sống đã được cấp phép hoạt động tổ chức các hoạt động giáo dục kỹ năng

sống cho học sinh tại đơn vị trên cơ sở cấp thiết, phù hợp với từng đối tượng và có sự đồng thuận từ phía cha mẹ học sinh.

g. Chịu sự thanh tra, kiểm tra của chính quyền, cơ quan quản lý giáo dục các cấp; thực hiện báo cáo đầy đủ theo yêu cầu của cơ quan quản lý giáo dục.

Báo cáo kết quả tổ chức hoạt động về Phòng Giáo dục và Đào tạo vào cuối tháng 5, cuối tháng 12 hằng năm hoặc theo yêu cầu đột xuất.

Phòng Giáo dục và Đào tạo yêu cầu các trường MN, TH, THCS triển khai thực hiện nghiêm túc theo đúng hướng dẫn của Phòng Giáo dục và Đào tạo. Trong quá trình thực hiện, nếu có vướng mắc, các cơ sở giáo dục báo cáo kịp thời về Phòng Giáo dục và Đào tạo (qua tổ Mầm non, tổ Phổ thông) để được hướng dẫn kịp thời. /.

Nơi nhận:

- Như trên;
- LĐ.PGD;
- Tổ MN, Tổ PT;
- Công TTĐT/PGDĐT;
- Lưu: VT.

TRƯỞNG PHÒNG

Nguyễn Minh Nhơn

